

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXVII. évfolyam 22. szám. 2016. november 15.

Ára 0,80 lej

Az Ige útba igazít

„És a hollók hoztak néki kenyeret és húst reggel és este, és a patak-ból ivott”.

(1Kir 17,1–6)

Amikor tetőpontjára kerül Izráelben a bálványimádás, amikor idegen népek bálványai előtt hódol a király is, minden átmenet nélkül megjelenik egy próféta Akháb előtt, és ítéletet mond. Illés az. Neve kifejezi az általa hirdetett üzenet lényegét, életének hitvallását. Illés nevének jelentése: „az én Istenem az Úr”. Vagyis az élő Isten követségében lép oda az uralkodóhoz, aki bálványok igájába hajtotta saját és népe fejét. A rábizott üzenet ítéletet tartalmaz, olyan események bekövetkeztét, amelyek egyértelművé teszik mindenki számára, hogy az Úr nem hagyja büntetlenül a Tőle elhajlott szívet és cselekedetet. Méghozzá úgy, hogy a természet rendjébe avatkozik bele a Teremtő.

Illés egyik percben még a király előtt áll, a következő percben azonban már rejtőznie kell.

Az Isten szavát felvállaló próféta szolgálat cseppet sem népszerű tevékenység. Egy olyan vészterhes időben, amikor a nép és az uralkodó számúzi az életéből és az istentiszteletéből az élő Istent, Izráel Istene bizonyítja, hogy ő létezik. Megszólal és cselekszik. Ítéletet hirdet, de ez a hozzá való visszatérés lehetőségét is magában rejti. Szól egy néphez, és szól a hatalom emberének, aki hatalmát az Úrtól kapta, de eltekodolta azt.

És szól az egyes embernek, Illésnek, aki Isten iránti hűségével nagyobb bajba kerül, mint mindenki más. Hiszen az ítélet alól ő sem mentesül, és az ítéletes prófécia által kiváltott bosszúvágy is rá összpontosít. Milyen csodálatos módon mutatja meg az Úr az ő mindenhatóságát! Igéje útba igazítja szolgáját. Helyet rendel számára, ahol gondoskodhat róla. S ami az emberi szem számára csak üres pusztaság, a kétségbeesés helye, azon is áthatol az ő gondoskodása.

Fábián Tibor

Teológia: koszorúzás az 1956-os emlékműnél

A kolozsvári teológia hátsó udvarán 2006-ban avatták fel a kommunista rendszer és kiemelten az 1956-os magyar szabadságharc utáni megtorlás áldozatául esett személyek emlékére Bocskai Vince szobrát. Tíz évvel az esemény után idén, október végén a teológia felújított, belső udvarára került az emlékmű, amelyet ünnepélyes keretek között koszorúzott meg több egyházi és világi személyiség.

Az emlékmű jelképes eszközökkel fejezi ki azt a gondolatot, amit 1956 eszméje foglal magába. A kompozíció három elemből tevődik össze: egy kőtalapzat, amely kiemeli a két, nyitott ajtóra emlékeztető bronztáblát. Az egyik táblából tövises állnak ki, a másik táblán e tövises nyomai láthatók. E félig nyitott ajtó a zsarnokság megszűnését sugallja, annak a zsarnokságnak a megszűnését, amely könnyen vissza is térhet. A két táblán a következő felirat olvasható: „Az igazság szabadokká tesz titeket” (Jn 8,32).

Fotó: Kiss Gábor

Isten meg akar tartani

Felújították a désaknai templomot

Rendkívül borongós, őszi, hideg vasárnap délelőtt érkeztem Désaknára – végig zuhogó esőben utaztam Kolozsvárról. A dombról leereszkedve hamar meglátom az új cserepekkel díszített, felújított templomot. A környék nagyon elhanyagolt, mintha visszamennék az időben. Talán nem csoda, mert régi bánya- város, már több száz – egyes források szerint ezer – évvel ezelőtt is bányászta itt a sót. Sőt a rómaiak korában is bánya- város volt. A bánya- szaton kívül azonban nemigen foglalkoztak a település képével, a gazdag lelőhely egyáltalán nem jelentette azt, hogy a helység is fejlődött. Bár a kommunista időben állítólag mindent a munkásosztály javára fordítottak, ez az igyekezet Désaknán sem látszott meg. A településen ma is működik a bánya. Olyannyira, hogy a nagy profitot felküldik Bukarestbe, onnan pedig szétosztják a többi között, így más romániai bánya is a „felszínen” marad.

A templom körüli hely is lehangoló: egy-két munkagép, elhanyagolt fás szín, gondozatlan, parlagon hagyott terület, és a sok eső miatt sár. Csak a templom jelent üde színt a környéken. A gyülekezetnek már nem volt anyagi lehetősége a kertet és a közelben fekvő imaterem környékét is rendbe tenni, a templomhoz tartozó igen nagy területet bekeríteni.

(Folytatása az 5. oldalon)

Tanulságos igék

Noéről (III.)

Noé a bárkában – mi Krisztusban

„Az Úr pedig bezárta
Noé mögött az ajtót.”
(1Móz 7,16)

Képzeld el, ha most lenne az özönvíz, és most kellene bemenni a bárkába. Vajon megmaradnánk, vagy belepusztulnánk a vízbe? Ez attól függ, miként viszonyulunk az Igéhez és annak hirdetéséhez. Befogadtuk-e az Igét és vele Krisztust? Mert ma nekünk ő a megtartás bárkája.

A bárka elkészítése évtizedekig tartott. Ez idő alatt Noé nemcsak épített, hanem prédikált is. Hívta az embereket a megtérésre. Felemelte szavát a gonoszság, hitetlenség és istentelenség ellen. Hallgattak rá? Nem. Vajon miért? Rossz, gyenge igehirdető lett volna? Nem, mert ő úgy hirdette az Igét, ahogy azt neki Isten mondta. Valószínű, egyesek be is léptek a készülő bárkába, sőt akár segítettek is a bárka építésében. De utána továbbálltak. Milyen szomorú ez. Annyi éven keresztül hirdetni az Igét, és gyümölcs sehhol sincs. Milyen nehéz lehetett ez! De legalább senki sem mondhatta, hogy őt nem figyelmeztették az özönvízre. Így van ez ma is.

Aztán eljött a nagy pillanat, s a bárka elkészült. Ekkor Isten azt mondta: menj be a bárkába te és három fiad és az ő feleségeik. Ez csak

összesen nyolc ember. Ez volt abban az időben az egyház. Micsoda pillanat lehetett benn lenni, és még egy pillantást vetni azokra, akikről tudták, soha többé nem fogják látni őket!

Mi különböztette meg a bárkában levőket a többiekétől? Az, hogy ők hittek. Meg voltak győződve: Isten szava be fog teljesedni. Ez a hit nem volt érdem, ez is kegyelem volt, de ezt a kegyelmet is el kellett fogadni, magukhoz kellett kapcsolni. Befogadta őket a bárka, s majd sok ezer év múlva értük is folyt a vér a Golgotán.

Noé állatokat is bevitt a bárkába. Különös, hogy az állatok maguktól mentek, nem kellett azokat hajkurászni. Amikor Noé látta az állatokat jönni, még inkább megbizonyosodott az Ige igazságáról. Isten mindnyájunk életében ad ilyen megerősítő jeleket, csak épp vegyük észre. Lehet ez csodálatos menekvés egy veszélyből, találkozás valakivel vagy bizonyosságtétel.

Az özönvíz pedig eljött. Ömleni kezdett az eső. Talán az első napon még legyintettek az emberek: nincs itt még baj. De az eső tovább ömlött. A víz annyira növekedett, hogy a bárka úszni kezdett a vízben. Noé és családja egy kerek évig volt a bárkában. Kívül minden elpusztult, az emberek és állatok egyaránt. Ilyen kegyetlen lenne Isten? Igen, mondhatjuk, de ezért mégsem ő a hibás. Ő először szomorkodott a szívében az ember bűne és gonoszsága felett. Noén keresztül pedig figyelmeztette az embereket. Ő hosszan tűr, de nem határtalan a türelme, mert egyszer eljön az ítélet. A Szentírás komolyan hirdeti azt: Isten kegyelmes, nem akarja a bűnös halálát, mindent megtesz az üdvösségért, de aki nem hisz, és nem engedelmeskedik, azon Isten haragja marad. Vigyázzunk, mert az Ige sehhol sem beszél olyan Istenről, aki mindent egy jóságos mosollyal elkönnyvel, mint egy nagyapa unokái csínytevéseit. Aki meg nem tér, aki megmarad a bűnben és hitetlenségben, annak egyszer szembe kell néznie az ítélő Istennel. Sok ember, ha próba éri, felháborodottan kérdezi: hát ezt érdemeltem én Istentől? Ilyenkor könnyen elfelejtjük, amit minden úrvacsorázáskor vallunk: büntetést, halált és kárhozatot érdemlek, s ha nem ezt kapom, akkor ez csak egyedül Isten érthetetlen kegyelme által van.

A történetnek súlyos üzenete van életünkre nézve is. A világ ma is ugyanabba az irányba halad, mint akkor. Igazságtalanság, hitetlenség, erkölcstelenség, mértéktelenség árad e világban. Persze most még nincs ítélet, de egyszer Isten órája is ütni fog.

Mekkora kegyelem, hogy állnak templomaink, és azokban hirdetik Isten Igéjét! Hogy létezik gyülekezet, vallásitanítás, keresztyén táborok, csendesnapok, evangélikációk. A bárka ajtaja még tárva-nyitva áll.

Naprakész Beszélgetések címmel indított útjára közösségi beszélgetős alkalmat a kolozsvári Agnus Rádió, amelynek első meghívottja Kató Béla püspök volt. A havonta sorra kerülő beszélgetéseken a világban történő esemé-

nyekre, felmerülő témákra, kérdésekre keresik a választ, keresztyén szemüvegen keresztül világítva meg azokat. Kolozsváron és környékén a 88,3 Fm-n hallgatható, interneten azonban immár egész nap vételezhető a rádió műsora.

Bibliaolvasó kalauz

December

1.	Cs	Fil 3,15–21	Zsolt 3
2.	P	Fil 4,1–7	Zsolt 4
3.	Szo	Fil 4,8–9	Zsolt 5
4.	V	Fil 4,10–23	Zsolt 6
5.	H	1Jn 1,1–4	Zsolt 7
6.	K	1Jn 1,5–10	Zsolt 8
7.	Sze	1Jn 2,1–6	Zsolt 9
8.	Cs	1Jn 2,7–11	Zsolt 10
9.	P	1Jn 2,12–17	Zsolt 11
10.	Szo	1Jn 2,18–25	Zsolt 12
11.	V	1Jn 2,26–29	Zsolt 13
12.	H	1Jn 3,1–12	Zsolt 14
13.	K	1Jn 3,13–17	Zsolt 15
14.	Sze	1Jn 3,18–24	Zsolt 16
15.	Cs	1Jn 4,1–6	Zsolt 17
16.	P	1Jn 4,7–21	Zsolt 18
17.	Szo	Fil 5,1–5	Zsolt 19
18.	V	1Jn 5,6–12	Zsolt 20
19.	H	1Jn 5,13–17	Zsolt 21
20.	K	1Jn 5,18–21	Zsolt 22
21.	Sze	Tit 1,1–4	Zsolt 23
22.	Cs	Tit 1,5–9	Zsolt 24
23.	P	Tit 1,10–16	Zsolt 25
24.	Szo	Tit 2,1–10	Zsolt 26
25.	V	Tit 2,11–15	Zsolt 27
26.	H	Tit 3,1–7	Zsolt 28
27.	K	Tit 3,8–11	Zsolt 29
28.	Sze	Tit 3,12–15	Zsolt 30
29.	Cs	Filem 1–7	Zsolt 31
30.	P	Filem 8–20	Zsolt 32
31.	Szo	Filem 21–25	Zsolt 33

Még be lehet menni, még hangzik Jézus szava: íme, az ajtó előtt állok és zörgetek. Ha mi ezt meghallottuk, és bementünk már a megtartás bárkájába, akkor szent feladatunk, hogy ezt mondjuk el másoknak is. Mondjuk el, hogy Isten kegyelmes, de igazságos is.

Noé senkit sem tuszkolt be erőnek erejével a bárkába. Ma sem kényszeríthetünk senkit, hogy higgyen, templomba járjon, és olvassa Isten Igéjét. Mindenki dönthet: bemegy, avagy kívül marad.

Noé és családja Isten kegyelme által megtartott. Biztos, nem volt könnyű a bárkában töltött idő sem. Biztos, hogy voltak félelmek, amikor a bárka hánykolódott a vízben. Sokszor kérdezhették: vajon elég erős lesz-e a bárka, ki fogja bírni a hullámok csapkodását? A bárka nem esett szét, mert Isten munkája volt az. S azért sem eshetett szét, mert Isten egyháza, a véren megváltott gyülekezet volt benne. A kicsiny nyáj megmenekült az ítéleten át az új világ számára. Mert a bárkában láthatatlanul, de valóságosan már ott volt a Megtartó Krisztus.

Ha valaki közülünk még kételkedne a megtartásban, akkor gondoljon vissza arra, hogy meg van kereszelve. Ebben Isten már ígéretet tett, hogy ő kiválasztott minket a maga számára. Ha kétségeink vannak, gondoljunk a keresztségünkre, amiben mi is részesültünk. Ez nemcsak szertartás volt, hanem egy egész életre való elkötelezés. Ahogy Pál írja: élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.

Lórincz István

Egy csodálatos túlélés emlékére

Több mint negyven évvel ezelőtt került sor a repüléstörténet egyik legmeggrázóbb légi katasztrófájára. Október tizenharmadika volt, péntek. A montevideói rögbicsapatot barátságos mérkőzésre várták Chile fővárosába. Félénélzetén 45 személylyel már csütörtökön felszállt Carrasco re-

Az uruguayi gép több darabra tört az Andokban

pülóteréről az uruguayi légierő Fairchild F-227 típusú kis repülőgépe, a főiskolás csapat tagjain kívül rokonokkal és barátokkal, de a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt csak az Andok keleti felén fekvő argentin város, Mendoza repülőtérig jutott. Innen másnap felszállt, és a megszokott repülőúttól eltérő úton próbálta elkerülni a hóvihart, ám az Andokban egy éles sziklaképződménynek ütközött. Már az is csodával határos volt, hogy mindkét szárny leválása és egyéb tényezők következtében a roncs úgy fűrődött a hóba, hogy a többség túlélte a tragédiát. Az első nap vesztesége: tucatnyi halott, közülük hat szörnyethalt, haton pedig alig éltek túl az ütközést. Hárman a légi katasztrófa másnapján távoztak az élők sorából.

Az életben maradtak négyezer méter felett, az örök hó birodalmában hiányos felszereltséggel kezdték meg a túlélést, és reménykedtek a kívülről érkező mentés sikeré-

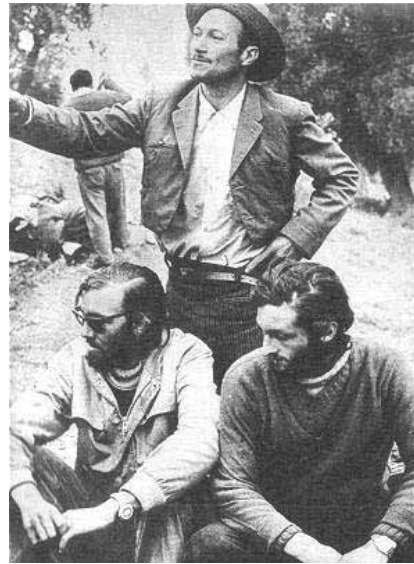
ben. Mínusz harminc fokban vészelték át az éjszakákat, takarót, kesztyűt és védőszemüveget készítettek maguknak az ülésukatból és kartonokból, az ivóvíz nyerésére sajátos módszert találtak ki. Aztán soknapi kínzó éhség után választaniuk kellett az éhhalál vagy elhunyt társaik megcsonkítása között. Kálváriájukat tetézte a nyolc ember életét – köztük a csapatkapitányét – kioltó lavina, alig több mint két héttel a repülőgép-szerencsétlenség,

egy héttel a megtalálásukra összpontosított mozgósítás megszűnte után. Aztán újabb és újabb társuktól kellett elbúcsúzniuk szerzett sérüléseik vagy a fagyhalál következtében.

A történet hosszú és megrázó, olyan szavakkal jellemezhető, mint: tragédia, szenvedés, fájdalom, éhség, kilátástalanság, elemi túlélés, remény, csoda, megmenekülés. Film készült és könyv jelent meg róla *Életben maradtak* (Alive) címmel. Azzal végződik, hogy majdnem kéthavi szenvedést követően két túlélő sportoló az addigi sikertelen

próbálkozások után talán egy végső útra szánja el magát. Nevük utólag bejárta a világsajtót: Roberto Canessa orvostanhallgató és Nando Parrado, aki édesanyját és hűgát is elveszítette a hegyen, sőt ő maga is súlyos fejsérülés miatt kómába került, és először onnan „tért vissza az életbe”. Szerencsére, ezúttal a menekülés irányába indultak el. Útjuk tíz napon keresztül tartott a hegyláncon keresztül, mígnem végre elértek a chilei hegyvonulat egyik fehértelegebb völgyébe, és „szembetalálkoztak” az első emberrel, Sergio Catalán lovas marhapásztorral. Ez a leírhatatlan pillanat jelentette tizenhat ember csodával határos megmenekülését a halál torkából.

Számunkra jelképes az, hogy erre a – túlélést jelentő – emberi találkozásra december 21-én került sor, míg a hegyen maradt társak helikopteres kimentésére december 22-én és 23-án. Így vált lehetővé, hogy a tizenhat túlélő élete legszebb karácsonyát ünnepelhesse (Uruguayban családi napnak nevezik). Csodálatos életben maradásuk a hősiességről, a magányról és a hitről szól. Mindnyájunknak üzenik: sohase add fel, hited szerint bizakodjál, és ne feledd, hogy vannak csodával határos, emberi léptéken túli megmenekülések!

Parrado és Canessa (ülve) a chilei Catalánnal

Ábrám Zoltán

1956 Erdélyben

Kiállítás nyílt Kolozsváron a református múzeumban

Hatvan évvel ezelőtt, az 1956-os magyarországi forradalom idején erdélyi fiatalok ezrei igyekeztek szembeszállni Romániában az elnyomó diktatúrával. A megtorlás nem maradt el: egyetemistákat, lelkipásztorokat, értelmiségieket vagy éppen munkásokat tartóztattak le, hurcoltak el. Volt, aki sosem tért haza a fogságból. Kolozsváron az Erdélyi Református Múzeumban átfogó kiállítás keretében mu-

tatják be az erdélyiek küzdelmét és szabadságvágyát.

A kolozsvári tárlat – a református egyház által nemrég felújított épületben, az Apafi Mihály Szakkollégium tőzsomszédságában – közelebb hozza a fiatal nemzedékekhez azokat az eseményeket, amelyekért több mint egyszerű hálával tartoznak. A felelevenítés célja nem az, hogy az egykori borzalmak a mai fiatalok számára is

traumát okozzanak, hanem inkább az, hogy a jövő korosztályai példamutatást kapva tanulhassanak a múlt hibáiból. Megállni, türelmesen átolvasni, elgondolkodni és megérteni – erre buzdítják a szervezők a hatvan évvel ezelőtti eseményeket át nem élt látogatókat.

Bár Erdélyben fegyveres lázadás nem tört ki, sokakat mégis koholt vádak alapján ítélték el koncepciós perekben. A történelmi áttekintésen túl, a tárlat ártatlan erdélyi magyaroknak állít emléket. „Mindig elődeink vállán állunk, ezt kell megértenie az 1956-ot és a hozzá hasonló eseményeket sokszor figyelmen kívül hagyó fiataloknak” – mondta Lőnhárt Tamás történész a kiállítás megnyitóján.

Történelmi reprezentativitás, példamutatás, megkésett főhajtás, jeladás a ma emberének – így lehetne összefoglalni néhány szóban a tárlat üzenetét. A háttérben Nagy Imre lelkesítő beszéde hangzik fel, a budapesti eseményekről készült felvételek villognak a kivetítőn. A polcokon rendőrségi portrék, a fiatalok perének papírjai, nevetéses indokok alapján meghozott ítéletek – így talán felfoghatóbb

a forradalom és a szervezkedések értéke a jelenkor számára. A látogató pontokba szedve ismerheti meg, hogyan építette fel a Szekuritáé az erdélyi magyar egyházi közösségek, elsősorban a Protestáns Teológiai Intézet megtörésének folyamatát. A termek erdélyi magyar térségek szerint mutatják be a korabeli eseményeket, a Bánságtól a Partiumon át a Székelyföldre. Nemcsak a Szoboszlaj-pert és a hozzá hasonló közismert eseményeket elevenítik fel, hanem olyan háttérre és gyökereiben elfojtott kezdeményezésekre is rávilágítanak, amely sokak számára jelent újdonságot.

A tárlat nemcsak a forradalom, hanem a kommunizmus áldozatainak is igyekszik emléket állítani. Csillag alakú, sebből vérző Krisztus, szinte láthatóan gomolygó lőporfüst, vérvörös, csillag alakú drótkerítés, letépett tapéta, dróthálószerűen sűrű vonalak mögé bújtatott, titkos fegyveres szervezkedés – minden a kommunizmus bezártságérzetét, a forradalom élet-halál szintű súlyosságát, az elhallgattató diktatúra okozta traumákat érzékeli.

Fotó: Kiss Gábor

A tárlat szeretné megszólítani a fiatalokat is

Szózat Európához

Ismeretlen (?) 1956-os vers
egy levéltári iratkötegben

Dobai Istvánnak és Varga Lászlónak

1988-ban az Erdélyi Református Egyházkerületi Levéltárban a Kolozs-kalotai Ref. Egyházmege anyagát kutatta Miklósi Sikes Csaba kalotaszegi műemlékekre vonatkozó adatokat gyűjtve, és az egyik iratkötegben oda nem tartozó összehajtott papírlapokat talált. Kérdezte tőlem, hogy mi lehet ez, aztán gyorsan megtaláltuk a magyarázatot: a vékony papírokra '56-os verseket és szövegeket másolt valaki – rengetegen terjesztették így akkoriban a forradalom szellemi termékeit –, majd az üldözés elől nem a tűzbe hajította a lapokat, hanem a legjobb megoldást választotta, kazalba rejtette a szalmaszálat.

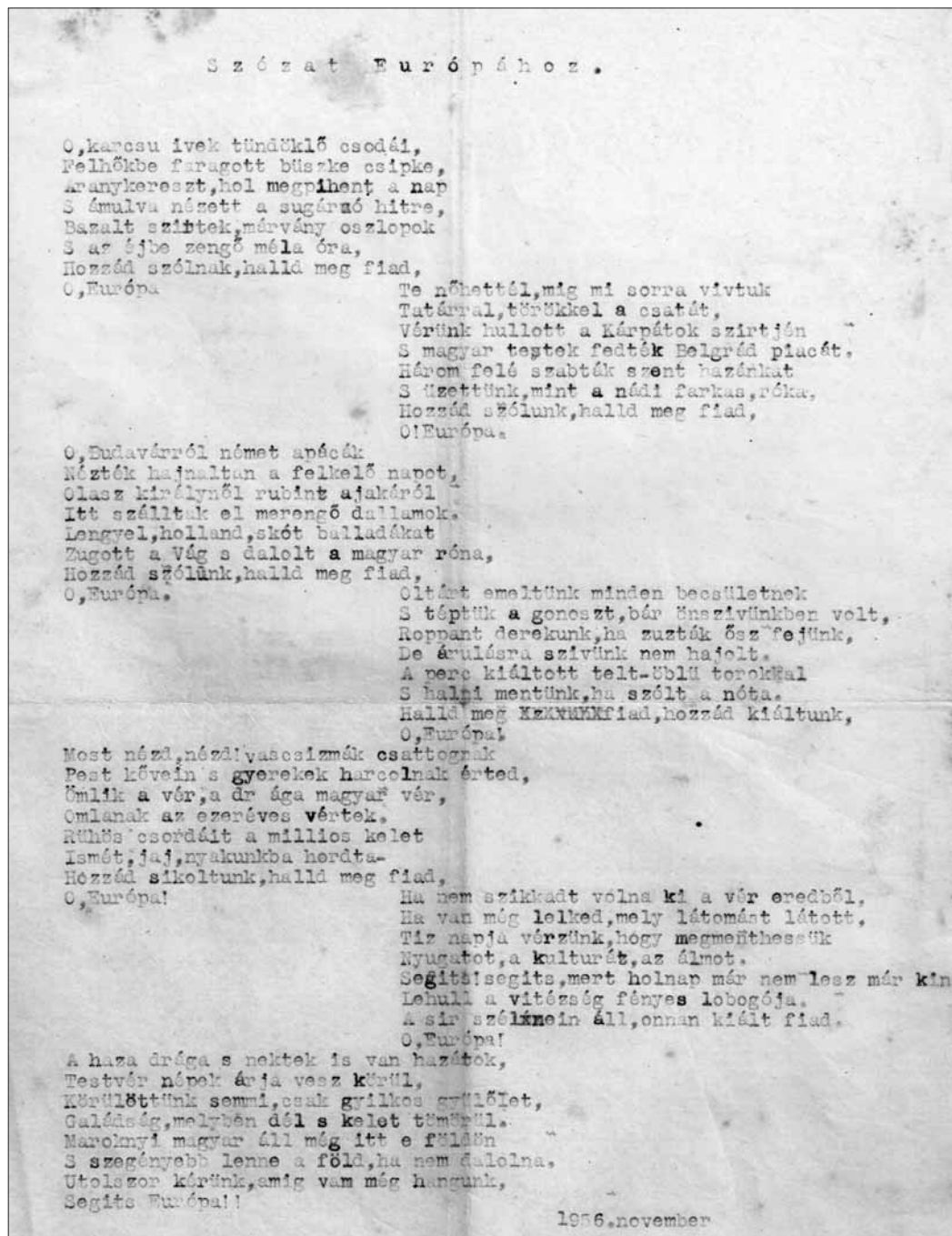
Ismert szövegeket tartalmaznak a lapok, Tamási Lajos *Piros a vér a pesti utcán* és Illyés Gyula *Egy mondat a zsarnokságról* c. versét, ez utóbbinál tintával javították a géphibákat, és pótolták a kimaradt szavakat. Hasonlóképpen közkézen forgott annak idején Ravasz László

1956. november 1-jén elhangzott rádiószózata, amelyben a magyar református egyház álláspontját tette közzé: „csodálattal és hódolattal adózik a nemzeti felkelés hőseinek, akik erkölcsi felszabadulásunk győzelmét vérük hullásával kivívták”. Kevésbé ismert az egyetemi fokú Protestáns Teológiai Intézet képviselőinek keltezetlen nyilatkozata, amely a béke fenntartását, a konfliktusok tárgyalásos rendezését szorgalmazta.

Ismeretlennek tűnik viszont az ötödik lapon olvasható *Szózat Európához* c. vers, a szerző neve nincs feltüntetve, csupán a keltezés áll a végén: 1956. november. Mindedig hiába nyomoztam kötetekben és a világhálón, nem bukkant elő a költemény, e mostani közlés remélhetőleg újabb adatokat fog eredményezni. Maga a vers formai szempontból nem tökéletes, néhol megbicsaklik a ritmus, és egy-egy szó érezhetően csupán a rím kedvéért került a helyére – de a segélykiáltásnak sem a hangszínét szokás méltányolni.

Közlésünkben az egykori írógépről hiányzó í és ú betűket a mai helyesíráshoz igazítottuk. A mellékelt másolat egyébként visszaadja az eredeti hangulatát.

Sipos Gábor

Szózat Európához

Ó, karsú ívek tündöklő csodái,
Felhőkbe faragott büszke csipke,
Aranykereszt, hol megpihent a nap
S ámulva nézett a sugárzó hitre,
Bazalt szirttek, márványoszlopok
S az éjbe zengő méla óra,
Hozzád szólnak, halld meg fiad,
Ó, Európa!

Te nőhettél, míg mi sorra vívtuk
Tatárral, törökkel a csatát,
Vérünk hullott a Kárpátok szirtjén
S magyar testek fedték Belgrád piacát.
Háromfelé szabták szent hazánkat
S üzettünk, mint a nádi farkas, róka,
Hozzád szólunk, halld meg fiad,
Ó! Európa!

Ó, Budavárról német apácák
Nézték hajnaltan a felkelő napot,
Olasz királynők rubintajakáról
Itt szálltak el merengő dallamok.
Lengyel, holland, skót balladákat
Zúgott a Vág, s dalolt a magyar róna,
Hozzád szólunk, halld meg fiad,
Ó, Európa!

Oltárt emeltünk minden becsületnek
S téptük a gonoszt, bár önszívünkben volt,
Roppant derekunk, ha zúzták ősz fejünk,
De árulásra szívünk nem hajolt.
A perc kiáltott telt öblü torokkal
S halni mentünk, ha szólt a nóta.
Halld meg fiad, hozzád kiáltunk,
Ó, Európa!

Most nézd, nézd! vascsizmák csattognak
Pest kövein, s gyerekek harcolnak érted,
Ömlik a vér, a drága magyar vér,
Omlanak az ezeréves vérték.
Rühös csordáit a milliós kelet
Ismét, jaj, nyakunkba hordta.
Hozzád sikoltunk, halld meg fiad,
Ó, Európa!

Ha nem szikkadt volna ki a vér eredből,
Ha van még lelked, mely látomást látott,
Tíz napja vérzünk, hogy megmenthessük
Nyugatot, a kulturát, az álmot.
Segíts! segíts, mert holnap már nem lesz már kin
Lehull a vitézség fényes lobogója.
A sír szélein áll, onnan kiált fiad,
Ó, Európa!

A haza drága, s nektek is van hazátok,
Testvérepek árja vesz körül,
Körülöttünk semmi, csak gyilkos gyűlölet,
Galádság, melyben dél s kelet tömörül.
Maroknyi magyar áll még itt e földön
S szegényebb lenne a föld, ha nem dalolna.
Utolszor kérünk, amíg van még hangunk,
Segíts, Európa!

1956. november

Isten meg akar tartani

(Folytatás az 1. oldalról)

Az alig 215 főt számláló gyülekezet – a többi hasonló lélekszámú erdélyi közösséghez hasonlóan – egyre apad. A fiatalok nagy része elköltözött a jobb megélhetés reményében. Csupán az idősek maradtak, a munkaképesek egy része a bányában dolgozik, mások a közeli Désre járnak. Ifjúsági csoport nincs, alig 5-6 gyerek jár vallásórára – vázolja a szomorú helyzetet Faragó Ildikó, a helybeli lelkipásztor, Faragó István felesége. A helységben nincs magyar iskola, de már Désen – ahol azt gondolná az ember, hogy sok magyar él – is csak összevont osztályokkal működik az elemi iskola, kilencediktől pedig már hamarosan más-hova kell járniuk a diákoknak, ha magyarul szeretnének tanulni. A nagy román tengerben a gyülekezeti tagok is félénkebbek – meséli Faragó Ildikó, aki különben a kisiklói gyülekezetet pásztorolja. Amikor a magyarországi testvérgyülekezet címeres zászlót ajándékozott a désaknaiaknak, egyesek ki sem merték függeszteni azt a templomban, mondván, mit szólnak majd hozzá a románok.

A piros-fehér-zöld lobogó most már szépen díszelg a templomban, amelyet a 2004-es felszentelés után most kívül-belül ismét felújítottak. Külön kirovás nem volt, így Faragó Istvánra hárult a feladat, hogy a munkához szükséges pénzt összekalapolja. A mintegy 40 ezer euróra rúgó összeg végül több év során gyűlt össze: a polgármesteri hivatal és megyei tanács mellett az egyházmegye és az egyházkerület is támogatta a munkálatokat, amelyhez természetesen az egyházközség is hozzájárult. A saját részt többek között a gyülekezet legelőjéből származó pénz jelentette, amelyet évekkel ezelőtt szereztek vissza az államtól. A legelőn fekszik a sóbánya szellőztetője is, ezért a hosszú és konfliktusoktól sem mentes visszaigénylési folyamat során a lelki-

pásztor komoly fenyegetést is kapott – meséli Faragó István, aki szerint öröme ad okot az, hogy az összegyűlt pénzből végül sikerült többet megvalósítani, mint amit eredetileg terveztek. A belső munkálatok során ugyanis a templom új fűtési rendszerrel bővült, és megújult az orgona is.

A hálaadó istentiszteleten Kató Béla püspök hirdetett Igét. A prédikáció során elhangzott: aki Isten közelségébe kerül, annak az Úr megváltoztatja az életét. Ezért kell járnunk vasárnaponként templomba. Amikor ő meghív a közösségébe, akkor azt szeretné, ha az ő ügyeiben járatások lennének. „Vajon mi mit tartunk előbbvalónak? A mi ügyeinket vagy az Úrét?” – tette fel a kérdést a püspök. Ha meg akarunk maradni, akkor a templomot nemcsak megújítani kell, hanem megtölteni étellel vasárnapról vasárnapra. A templom ugyanis Isten hatalmát hirdeti, ő pedig a benne hívőket meg akarja tartani.

Igehirdetést követően, mielőtt a gyülekezet helyet foglalt volna, Kató Béla püspök a templomszentelő áldást is elmondta. – Ezt még soha nem hallottam – mondta meghatódottan az egyik közelemben ülő hölgy, a mellette levő pedig sűrű bólogatások közepette könnyeivel küszködött. Ebből arra következtettem, hogy ők éppen azon gyülekezeti tagok közé tartoznak, akik nemcsak ünnepek idején látogatnak el a templomba.

A helyiek zenés-verses műsorát követően Bányai Csaba esperes, valamint a komáromi és a sajóbáonyi testvérgyülekezet képviselői köszöntötték az ünneplőket, ezt követően

a jelenlevők a templom falán levő, a felújítás emlékére készített táblát avatták fel. Faragó István lelkipásztor pedig elmondta, a reformáció jubileumi évében, jövő év elején szeretnének egy ünnepséget szervezni, melynek keretében előadások hangzanak el, ugyanakkor emléktáblát állítanak a településről elszármazottak (pl. Szabó T. Attila nyelvész) emlékére. Az ünnepi istentiszteleten gyűlt perselypénzt – ahogy néhány évvel korábban az egyházmegyében a kackói templomszentelés alkalmával a lonkai templom építésére ajánlották fel – Faragó István lelkipásztor javaslatára a közösség egy kis gyülekezet templomépítési költségeire szeretné felajánlani. A lelkipásztor ugyanakkor már a jövőt is tervezi: szeretné a toronyórát működképesé tenni, valamint az egyház telkét a templom környékén bekeríteni. Ehhez kéri majd Isten és az adakozók segítségét.

Somogyi Botond

Kató Béla: vajon mit tartunk előbbvalónak? A mi ügyeinket vagy az Úrét?

Templomszentelési áldás

Az Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten áldja meg és szentelje meg ezt a templomot. Áldja meg itt Igéje hirdetését és hallgatását, Igéje hirdetőjét és hallgatóit. Bánatosoknak adjon vigasztalást, erőtléneknek erőt, reményteleneknek reménységet, bűnbánóknak bocsánatot, örvendezőknek áldást.

Az Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten áldjon meg és őrizzen meg téged, Désakna templomos népe. Áldjon meg otthonodban és templomodban, munkádban és ünneplésedben, könnyhullatásodban és reménységedben, családotban és utódaidban nemzetségről nemzetségre örökkön örökké.

Az integrált világért

Keresztyén–muzulmán csúcstalálkozó Genfben

Jelentős esemény volt nemrég Genfben az Egyházak Világtanácsa központjában, ahol magas szintű találkozóra került sor a keresztyén és az iszlám világ képviselői között. A résztvevők a vallásközi párbeszéd és együttműködés lehetőségeivel foglalkoztak. Az idei főtéma ez volt: Az integrált világért. Mint minden ilyen találkozással kapcsolatban, az alapvető kérdés: kinek használ, s konkrétan mit visz előbbre?

A közös keresztyén–iszlám kommunikáció szerint a genfi tanácskozás résztvevői kötelezik magukat arra, hogy folytatják a vallási közösségek közötti *gyakorlati együttműködést*. A nyilatkozatban így fogalmaznak: „A találkozó sürgős elvárásként fogalmazta meg a békét, és ebben a tekintetben kiváltképpen a vallások szerepét, főként azokat, akik ezekben vezetői felelősséget hordoznak. Továbbá azoknak a szervezeteknek a fontosságát, amelyek vallási területen működnek a békekultúra megteremtésén, és megbékélést elősegítő tevékenységet folytatnak. Ábrahám gyermekeként abban egyetértünk, hogy az emberiség arra teremtett, hogy közösen vegye ki részét a szeretet, az együttérzés, a béke és irgalmasság, továbbá az őszinteség és az igazság előmozdításából.”

Szép és igaz szavak. De álljunk meg egy szóra. Kétségtelen, hogy a mai világpolitikai helyzetben, amikor az iszlám egyszerre mutat fel imádkozó, hívő muszlim százmilliókat, de ugyanakkor dzsihadista, Iszlám Állam-os kökemény brutalitást is, kérdés: megelégedhetünk-e ilyen gyermeki kívánsággal azok részéről, akik mégiscsak az iszlám világ és a keresztyénség jelentős kiválóságai és képviselői? Ha konkrét lépések nem követik a nemes elhatározást, ki veszi majd komolyan az ilyen nyilatkozatokat? Félő, hogy a szavak csak írott betűk maradnak, s az egész kezdeményezés megmarad vallásdiplomáciai légüres térben. A béke kultúráját kellene létrehozni a 21. században a fegyverek barbárságával szemben. De milyen úton-módon? És mikor? Mert minden elhalasztott perc és lehetőség vissza nem térő esély elvesztése. Kétségtelen, a genfi találkozás reménykeltő kezdet lehet, és az is, hogy jövőre tervezik Kairóban folytatni a dialógust. De elég-e mindez ropogó fegyverek és templomi lefejezések kontextusában?

Pusztába kiáltott szavak...

Hogy mennyire nem elég a vallásdiplomáciai térben való kommunikáció, azt jól mutatja több korábbi és sokkal határozottabb kezdeményezés. Például: 2014. szeptember 27-én a németországi MADRASAH szervezet, amit az iszlám oktatás és kultúraközi párbeszéd céljából hoz-

tak létre. 120 iszlám tudós a világ több országából nyílt levelet írt az Iszlám Állam akkori teológiai főideológusának. Ebben a Korán versei alapján 20 tételben utasítják el azt a „bűncselekményt”, amit Allah nevében az Iszlám Állam brutális fegyveres akcióival elkövet.

Tavaly áprilisban kiadták a madridi manifesztumot, amelyben a közel-keleti és más országok vezető egyházi személyiségei kijelentik: „elítéljük minden formáját az erőszaknak és a háborúnak, amit Isten vagy valamely vallás nevében folytatnak. Fel-tárunk minden bűnös visszaélést, amit olyan terrorista csoportok követnek el, mint a Boko Haram, az Iszlám Állam, az Al-Kaida... Elítéljük a dzsihadista csoportok kriminalista tevékenységét, melynek során a vallási türelemmel visszaélve, durván megsértik az emberi joga-

Ahmad al-Tayyeb főimám és Olav Fykse Tveit, az EVT főtítkára

Sansal, az idén megjelent *2084 – a világ vége* című döbbenetes könyv írója nyilatkozta: „az iszlám terroristák tisztában vannak azzal, hogy Nyugatot nem tudják katonailag legyőzni, csak egyetlen eszközük van, a félelemkeltés. Ehhez értenek, s ezzel akarják Európát összezavarni, megosztani a társadalmat, s akkor az majd magától össze fog omlani.” Valóban félelemkeltően félelmetes. De elég ezt megállapítani?!

Lehet, hogy a mosolyok őszinték, de a háttérben kemény harc folyik a keresztyénség ellen

kat, gyilkosságokat követnek el, a közel-keleti kisebbségeket kínzásoknak vetik alá, életüket, tulajdonukat, vallásszabadságukat megsemmisítik, legyenek keresztyének vagy muszlimok.” És még egy fontos passzus a madridi manifesztumból: „elvárjuk, hogy a felelős médiák és hírügynökségek igazsághoz hű és objektív információt tegyenek közzé a vallási okok miatti üldözés áldozatairól. Arra kérjük a hírköz-lő szerveket, ne takarják el a valóságot, hogy a népiirtás okait megérthesse a közvélemény.” Tehát vannak erőteljes, egyértelmű, határozott példák.

Szembemenni a félelemkeltéssel

A hadszíntéren a mosolydiplomácia öngyilkos fegyver. És ma a világ újabb és újabb hadszíntereket produkál – naponta. Elnézem a genfi találkozó fényképeit. Keresztyén oldalon mosoly, még ha kényszeredett is. Muzulmán oldalon komorság. Azaz félelem mindkét oldalon. Kítől? Mitől? Biztosan nem Allah-tól, nem Istentől. Emberektől? Úgy tűnik, igen. Először meg kellene tanulni saját főbiánkkal és a másikban élő, elültetett, manipulált főbiákkal szembenézni. És erről beszélni is. Mert különben úgy járunk, ahogyan az algériai francia író, Boualem

Papírsúlyú döntéshalogatás

A vallásközi párbeszédnek nem a vallások s így a népek közötti béke megmentése a célja? De az első konkrét lépés ebben az irányban nem a félelem letörlése lenne az arcokról, fotókról, szívről, szavakról? Valahogy ez az eltökéltség, ennek jeladása hiányzik a közös nyilatkozatból... Némi reményt kelt bennem, amikor így fogalmaznak: a valláskö-

zi együttműködés az extrémizmus leküzdésnek eszköze. Ám ez így mégis túl általános! Konkrétan ki mire gondol? Csupán a jövő márciusra kitűzött konferencia céljai között szerepelnek olyanok, amelyek már ma is égetőek. Így például: azok biztatása, akik spirituális felelősséget viselnek, hogy működjenek együtt a megfelelő állami szervekkel, hogy a vallások bemutatása a közvéleménynek és a vallási képzés javuljon.

Mintha a mostani genfi csúcs papírja kissé papírsúlyú maradt volna és döntéshalogató. És a labdát, amit a történelem és napjaink történelmi, vallási, terrorista erői feldobnak, bizony még a vallásközi párbeszédben is le kell ütni. Különben mást és mással ütnek – le, ki, szét! Az ilyen találkozó eszköze a sokkal célirányosabb fogalmazás, fellépés, közös stratégia kellene hogy legyen. Halogatni nincs idő. Ha egy feldobott labdát elengedünk, büntetőpontot gyűjtünk magunk ellen, mások pedig „mérkőzéslabdát” nyerhetnek saját győzelmi esélyükhöz... Mert az integrált világban vagy a halálerők, vagy az életerők integrálódnak és integrálódnak! S ebben a vallásoknak kultúraformáló erőként helyükön kell állniuk állandó küzdő megfelelési és cselekvési készenlétben... Másra nem lesz, nem marad időnk!

dr. Békefy Lajos

ÖRÖMMONDÓ

GYERMEKROVAT

Összeállította:
Köncei Katinka

Kedves Gyermek!

Kérjük Istentől
egyen-egyenként:

**"Utaidat, URam,
ismertesd meg velem,
ösvényeidre taníts meg engem!
Vezess hűségesen,
és taníts engem,
mert te vagy szabadító Istenem,
mindig benned reménykedem."**

(Zsolt 25,4-5)

Áldott, szép novembert
kívánok!

Szeretettel: Katinka

Betűháló

Keressétek meg a betűhálóban az alábbi szavakat. A megmaradt betűket összeolvasva megtudhatjátok, hogy ki házának nevezzük a templomot!

JÉZUS, KRISZTUS, SZENTÍRÁS, BIBLIA,
IMÁDSÁG, ÉNEK, TEMPLOM, VASÁRNAP, KE-
RESZTYÉN, REFORMÁTUS.

S	É	K	K	I	P	R
Z	N	E	R	M	A	E
E	E	R	I	Á	R	F
N	K	E	S	D	Á	O
T	☺	S	Z	S	S	R
Í	J	Z	T	Á	A	M
R	É	T	U	G	V	Á
Á	Z	Y	S	I	H	T
S	U	É	T	☺	N	U
A	S	N	S	E	Z	S
B	I	B	L	I	A	Á
M	O	L	P	M	E	T

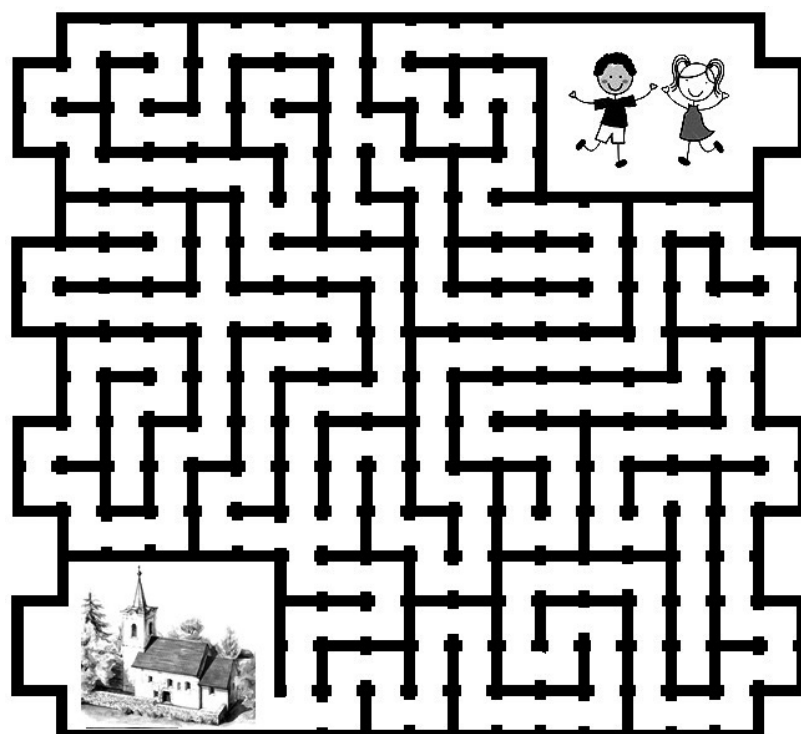
Fejtörő

Kössétek össze a kérdéseket a megfelelő válaszokkal!

1. Mit jelent a református szó?	a) Istentisztelet
2. Ki volt a református egyház alapítója?	b) Kálvinisták
3. Mi a reformátusok másik megnevezése?	c) Károli Gáspár, 1590-ben
4. Melyek a református köszönési formulák?	d) Visszaalakított, eredetire visszaállított
5. A reformációnak hányadik évfordulóját ünnepeljük 2017-ben?	e) Békesség Istentől! Áldás, békesség!
6. Hogy nevezik a református gyülekezetek vasárnapi alkalmait?	f) „Tebenned bízunk eleitől fogva...”
7. Ki és mikor fordította le először magyar nyelvre a teljes Szentírást?	g) 500.
8. Mi a 90. zsoltár kezdő sora?	h) Kálvin János

Labirintus

Segítsetek a gyermekeknek eljutni a templomba!

Rád is szükség van!

Diakóniai munka Ikafalván

Ikafalván pár ember szívében felgyúlt a másokon segíteni akarás vágya, hiszen mindenki tudja: olyan erős a lánc, amilyen erős benne a leggyengébb láncszem. Ezért a diakóniai munka, az elesett, betegek vagy szegények felkarolása teszi szeretetteljesebbé közösségeinket. Ezért olyan programot szervezünk, amelyben ezúttal elsősorban a fogyatékkal élőket szeretnénk felkarolni, nekik segítséget nyújtani különböző kézműves foglalkozások által. A rendezvénysorozatnak Ikafalva lesz a bölcsője, de bárhol szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Nemrég egy kisebb csapattal felkerestük a sepsiszentgyörgyi Irisz Házát, amelynek munkássága példaértékű számunkra. Olcsvári Tünde pszichológus várt bennünket, aki végigvezetve a terméken megmutatta, mennyire kreatívan próbálják a fogyatékkal élőket felkarolni és úgy nevelni őket, hogy a mindennapokban is meg tudják állni helyüket. Az Irisz Ház igazgatója elmondta: van példa arra is, hogy egy Down-kóros gyermek egyetemét végzett, vagyis minden a korai fejlesztésen múlik.

Egy nyugdíjas tanító néni, aki kézműves-foglalkozásokat tart az Irisz Házban, bemutatta, hogyan lehet a „semmitől valamit” előállítani, mindezt szakszerű tanácsokkal és hasznos tapasztalatokkal fűszerezte. Miután a csapat együtt ebédelt a fogyatékkal élőkkel, meglátogattuk a sepsikőröspataki Irisz Ház táborhelyét,

ahol rengeteg rendezvényt szerveznek a fogyatékkal élőknek. Odaérkezésünkkor egy kreatív műhelybe csöppentünk be. Miután a kertészettől az állattenyésztésig mindent megnéztünk, Olcsvári Tünde bevezetett minket a fogyatékkal élők lelki világába, és hasznos válaszokat kaptunk

kérdéseinkre. A rendezvény megvalósulásához így nem csak anyagiakban, hanem lelkiekben, szellemiekben is hozzájárult a Diakónia Keresztyén Alapítvány sepsiszentgyörgyi fiókja és az Irisz Ház.

Október 12-én volt a megnyitó műhelymunka, melyet Mátyás Judit egyházmegyei nőszövetségi elnöknő vezetett. Reméljük, e program által egyre többen felismerik, hogy mennyire értékesek a fogyatékkal élő emberek, és hogy a diakóniai munka fontossága, a másokon való segítségnek a vágya egyre több ember szívébe költözik be.

Bardócz Tímea

Az élet Istené

Teremtő Istenünk által irányított, jól megszervezett bioetikai kérdésekkel kapcsolatos rendezvényen vettünk részt, melynek üzenete a Szentírás alapján az, hogy „a teremtett és megváltott élet Istené”. Több mint százan gyűltünk össze a szörcei kultúrotthonban a Kézdi-orbai Ref. Egyházmegye nőszövetsége által tervezett-szervezett csendes délutánon.

Bardócz Tímea elnöknő köszöntőjében hangsúlyozta: itt az ideje a lelki feltöltődésnek, elcsendesedésnek, elmélkedésnek. Balogh Zoltán esperes személyes élettörténete, a témába beleillő bizonyágtétele megalapozta és meghatóvá tette a hangulatot. A csodás gyógyulás ismét tudatosítja bennünk: odafenn valaki nagyon szeret minket, az ő kezében van az életünk, övéi vagyunk, övé a dicsőség, neki tartozunk hálával, köszönettel.

Közös énekléssel hangolódtunk az Orbán Lajos kovászna-vajnafalvi lelkipásztor által vezetett, témafeldolgozó rendhagyó istentisz-

teletre. Az igemagyarázatot okító történetekkel illusztrálták. Gondoljunk csak az egyszerű búzakalászra, milyen csoda egyes apró vagy nagyobb élet külön-külön is, és ha ilyen nagy csoda az élet, akkor az becses, Istentől származó ajándék, amit meg kell becsülni, vigyázni kell rá. Isten gyönyörködik az alkotásában, amely élő, mert az igen jó. Ha jó, akkor az szép is.

Magával ragadó, jó prédikációt hallhattunk. Isten gyermekei vagyunk, az ő kezében vagyunk a legjobb helyen. A továbbiakban lelkipásztorok beszéltek bioetikai kérdésekről: az abortuszról Beke Boróka, az eutanáziáról Bíró Erika, a szervátültetés kérdéséről Dezső László Levente, a klónzásról Marosi Károly, egyházunk álláspontját a házasság, család, nemiség témájában Balogh Zoltán esperes fejtette ki.

Az állomásokon való végighaladás, gyűjtögetés és ajándékozás után az Orbán Judit lelkipásztor által vezetett imacsendet a szörcei nőszövetség által előkészített szeretetvendégség zárta.

Nagyoláh Ilona

Közművelődési napok Ikafalván

A falunapok alkalmából ikafalvi közművelődési napokat tartottak gyülekezetünkben. Első nap a diakónia került előtérbe. Fogyatékkal élő társaink csoportja érkezett hozzánk szüleikkel, kísérőikkel, munkatársakkal. Néhány órára az imaterem meseszobává alakult. Köszöntés után gyertyaöntést tanultak a mesehősök, míg kísérőik Olcsvári Tünde szakember előadásán vettek részt: építő jellegű beszélgetést folytattak a fogyatékkal élők helyzetéről, hasznos tanácsokat kaptak a munkához.

Délután az óvodások, kisiskolások vették birtokukba a termet. Tovább folytatódott a mesebeli hangulat Demeter Évával. A gyerekek nagy lelkesedéssel hallgatták a Hamupipóke és a méhkirálynő meséjét, nézték a mesekunyhó szép színes képeit. Volt játék, próbatétel, nevetés, friss levegő, mozgás, minden, ami kell, és megtapasztalhattuk, hogy a jónak győznie kell a gonosz felett. Este a fiatalokat, felnőtteket Bardócz Csaba lelkipásztor, Bölöni Dávid polgármester és Mágori István, a Kovászna Megyei Művelődési Központ munkatársa köszöntötte. Az előadás Rejtő-koktél volt a javából. A színpadon sziporkáztak a bohózatok, a közönség kitűnően szórakozott.

Másnap Pap Eszter tartott táncos foglalkozást a résztvevőknek, este Fákó Alpár néptáncoktató csapata, a csernátóni Pántlika néptáncgyűttes ropta a táncot. Ezt követően a Folker együttes népzene-népdalkoncertje következett. Lenyűgöző ritkaságszámúba menő előadás volt az ikafalvi színpadon. Tiszta forrásból fakadó muzsikát hallgathattunk népi hangszerek kíséretével. A koncertet követő bálban az Elegance band zenélt.

Vasárnap a hálaadó istentiszteleten Bardócz Csaba helybeli lelkipásztor arról beszélt, hogy a minket segítő Isten másokon segítő keresztyéneket szeretne munkába állítani. Az újonnan kialakított ravatalozóház megtekintése után az ünneplők serege meglátogatta a csernátóni tanács által felépített faluházat.

N. I., B. T

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár

Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<http://www.reformatus.ro/uzenet.html>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg

és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában Felelős vezető: Dávid Zoltán